EMİRHAN DONBAY

İCRA VE İFLAS HUKUKUNA GİRİŞ

Takip hukuku özel hukuk ilişkisinden doğan ve yükümlüsü tarafından rıza ile yerine getirilmeyen borçların devlet gücüyle zorlanarak yerine getirilmesini konu alan hukuk dalıdır.

Takip hukukunda taraflar:

Taraf ehliyeti:

Taraf ehliyeti, takipte alacaklı ve borçlu olabilme yetkisidir. Yani hak ehliyeti olan her gerçek veya tüzel kişi takipte taraf ehliyetine sahiptir.Taraf ehliyeti HMK da düzenlenir.

İflas masasının tüzel kişiliği yoktur fakat taraf ehliyeti vardır. Yani kişinin taraf ehliyeti yoksa süresiz şikayet hakkımız vardır(icra mahkemesine). Çünkü yapılan takip geçerli değildir.

Gerçek kişiler

Gerçek kişilerin hak ehliyeti olduğu için taraf ehliyetleri de vardır. Yani takip alacaklısı veya borçlusu olabilirler.

Ölmüş kişinin hak ehliyeti yok dolayısıyla taraf ehliyeti de yoktur. Yani ölen kişiye takip başlatılamaz.aksi durumda takibin iptaline karar verilmesi gerekir.

Fakat hmk da belirli koşulların sağlanması durumunda iradi taraf değişikliği ile bu sorunun ortadan kaldırılmasını sağlayan madde söz konusudur.

Alacaklı borçlu aleyhine icra takibi başlatmış olması gerekiyor ve takipten önce de borçlunun çlmüş olması gerekiyor. Ve de alacaklı borçlunun vefat ettiğini bilmiyor yani iyiniyetli olarak takibi başlatmış olması gerekiyor. Ve bu takibinde de dürüst olması gerekiyor. İşte bu şartlar gerçekleştiği takdirde iradi taraf değişikliğine yani mirasçılara gidilebilecektir.

Bir başka durumda ise; alacaklı borçlu sağ iken takibi başlatmış ve takip devam ederken borçlu ölmüşse bu durumda borçlunun bütün mirasçılarına veya tereke temsilcisine karşı devam eder. Fakat bu para borcu ise alacaklı , borçlunun mirasçıları müteselsil borçlu olduğu için takibe devam eder.(mirası kabul eden mirasçılara gidilir)Alacaklı istediğinden alacağını alır. FAKAT borçluya karşı bir iflas takibi yapılmışsa mirasçılara gidilemez sadece terekeye gidilir.

Takip devam ederken alacaklı ölürse bu durumda onun mirasçılarının hepsi veya tereke temsilcisi takibi devam ettirir.

Tüzel kişiler

Tüzel kişilerin hak ehliyeti olduğu için taraf ehliyetleri de vardır. Dolayısıyla takipte alacaklı tarafında veya borçlu tarafında yer alabilirler.

Tüzel kişiliği olmayan topluluklar

Bu topluluklar yani miras ortaklığı ve adi ortaklığın tüzel kişiliği yok yani taraf ehliyeti yoktur.takibin bütün ortaklarca ya da bütün ortaklara karşı yapılması gerekir.

Yani bu ortaklara hep birlikte ayrı ayrı tebligat çıkarılır. Tek bir ödeme emri gönderilmez. Gönderilirse süresiz şikayet hakkı doğar.

Takip ehliyeti

Ayırt etme gücüne sahip ve ergin olup , kısıtlı bulunmayan gerçek kişiler ile yasaya ve kuruluş belgelerine göre gerekli organlara sahip tüzel kişiler takip ehliyetine sahiptir.

Ayırt etme gücüne sahip küçük ve kısıtlılar kural olarak takip ehliyetine sahip değildir. Ancak yasanın izin verdiği durumlarda takip yapabilirler. Ayırt etme gücüne sahip olmayan kimselerin takip ehliyeti yoktur.

Sıfat(husumet)

Takip dosyasında kişinin bulunduğu tarafa yani alacaklı mı borçlu mu buna sıfat denir.

Temsil

Takip ehliyeti bulunmayan alacaklı adına onun yasal temsilcisi veya onun atayacağı vekil tarafından icra takibi yürütülür.

Takip ehliyeti bulunmayan kişilerin yaptığı icra takibine ve diğer işlemlere yasal temsilcileri icazet verebilir.

Hukukumuzda avukat tutma zorunluluğu yoktur.takip ehliyeti olan kişi kendisini vekil ile temsil ettirebilir.

Takip arkadaşlığı

Aynı takip dosyası içinde alacaklı veya borçlu tarafta ya da her ikisinde birden fazla kişinin bulunmasına takip arkadaşlığı denir.

Zorunlu takip arkadaşlığı

- Miras ortaklığı
- Adi ortaklık
- Birden fazla kiracıya karşı ilamlı takipte

İhtiyari takip arkadaşlığı

Alacaklı tek bir borçluya karşı hem ayrı ayrı hem de tek bir takip talebi ile birlikte takip yapılabiliyorsa alacaklılar arasında ihtiyari dava ark. vardır. Yani takibin birlikte yapılma zorunluluğu yoktur.

- Müteselsil alacaklılıkta asıl borçluya da gidebilir kefile de gidebilir.

Takip birdenfazla müşterek borçluya yapılıyorsa her biri birbirinden bağımsız old için ayrı ayrı itiraz ederler ve itiraz edenin icra takibi durur itiraz etmeyeninki etkilenmez.

Takip sırasında tarafların değişmesi

- Taraflardan biri ölürse
- Alacağın temliki söz konusuysa
- Borcun devri söz konusuysa

Yeni alacaklı takibi kaldığı yerden devam ettirir.takip işlemleri devam eder.

EMİRHAN DONBAY

TAKİP HUKUKUNDA SÜRELER

Genel kurallar

İlgililer için konulmuş süreler hak düşürücü sürelerdir. Fakat icra organları için konulmuş süreler ise hak düşürücü değildir sadece düzenleyici sürelerdir.

Başlaması ve bitmesi :

Gün olarak tayin olunan müddetlerde ilk gün hesaba katılmaz. Ay veya sene olarak tayin olunan müddetler ayın veya senenin kaçıncı günü işlemeye başlamış ise biteceği ay veya senenin aynı gününde ve müddetin biteceği ayın sonunda böyle bir gün yoksa ayın son gününde biter.

Bir müddetin sonuncu günü resmi bir tatil gününe rastlarsa, müddet tatili takibeden günde biter. Müddet, son günün tatil saatinde bitmiş sayılır.

Müddetlerin değiştirilmemesi:

Bu kanunun tayin eylediği müddetleri değiştiren bütün mukaveleler hükümsüzdür. Ancak herhangi bir müddetin geçmesinden istifade hakkı olan borçlu bu hakkından vazgeçebilir. Bu vazgeçme üçüncü şahıslara tesir etmez.

TAKİP HUKUKUNDA TEBLİGAT

İcra tebliğleri:

İcra dairelerince yapılacak tebliğler yazı ile ve Tebligat Kanunu hükümlerine göre olur. Bu tebliğler makbuz karşılığında doğrudan doğruya tevdi suretiyle de yapılabilir.

İlamda ve 38 inci maddeye göre ilam hükmünde sayılan belgelerle ipotek senedinde yazılı olan adresi değiştiren alacaklı veya borçlu; keyfiyeti birbirlerine noter vasıtasıyla bildirmiş olmadıkça, tebligat aynı adrese yapılır ve bu adreste bulunmadığı takdirde Tebligat Kanunu'nun 35 inci maddesi uygulanır.

Adres değişikliği, yukarıdaki fıkra gereğince alacaklı veya borçlu tarafından diğer tarafa tebliğ olunduğu halde eski adrese tebligat yaptırarak Tebligat Kanunu'nun 35 inci maddesinden faydalanmış olan taraf bu suretle diğer tarafa verdiği bütün zararları yüzde 15 fazlasıyla ödemeye mecbur olduğu gibi hakkında 343'üncü maddedeki ceza da uygulanır.